

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTQUES I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: CIÈNCIES POLÍTQUES I DE L'ADMINISTRACIÓ I SOCIOLOGIA

ASSIGNATURA: 25198 CIÈNCIA POLÍTICA (10,5 crèdits)

DURADA: Anual

CURS: Primer (Troncal)

CURS ACADÈMIC: 2007/2008

Professora: Raquel Gallego, Grup 1

OBJECTIUS I PROCEDIMENTS

Els **objectius** bàsics del curs són que l'alumnat conegui els conceptes fonamentals de la disciplina; que adquireixi capacitats analítiques aplicables a la política i que sigui capaç d'expressar i defensar documentadament els seus punts de vista sobre les diverses qüestions polítiques fonamentals. Així mateix, caldrà que l'alumnat treballi la literatura de referència de l'assignatura.

Pel que fa als **procediments**, l'assignatura es desenvoluparà a partir de les sessions del professorat a classe, dels seminaris de lectura i debat i del treball particular de l'alumnat. En aquest sentit, s'espera que l'alumnat, a banda d'assistir a totes les sessions (tant teòriques com pràctiques), dediqui de mitjana almenys **cinc hores setmanals** a la lectura i als treballs que s'hauran de fer al llarg del curs.

PROGRAMA

Primera Part. POLÍTICA I SOCIETAT:

Què és la política? És necessària la política? Per què s'obeeix a les institucions? Qui governa?

1. Els conflictes socials i la seva regulació.
2. El poder polític: Poder, força i autoritat. Els components del poder polític. Teories sobre el poder.
3. Les formes de legitimació. El predomini de la legitimació democràtica.
4. La política com a estructura i com a procés. El sistema polític.

Segona Part. LES FORMES DE L'ORGANITZACIÓ POLÍTICA

Què afavoreix el sorgiment de l'Estat modern? L'estat liberal, és democràtic? L'Estat democràtic, és necessàriament un estat social? L'Estat social, és necessàriament democràtic? Per què hi ha estats federals i estats unitaris? Hi ha estats sense nació i nacions sense estat?

5. El sorgiment de l'Estat com a forma moderna d'organització, factors i característiques. Els elements de l'Estat: població, territori i poder.
6. L'evolució de l'Estat. De l'Estat absolut a l'Estat liberal de dret. El sorgiment de l'Estat-nació.
7. Concepte de nació: nació política i nació cultural.
8. La crisi del liberalisme en el segle XX. Les alternatives: l'Estat feixista i l'Estat soviètic.

9. L'Estat democràtic i social o Estat del benestar. Origen i característiques.
10. La distribució territorial del poder de l'estat: Estat unitari, Estat federal, autonomia i descentralització.
11. L'Estat entre la globalització i la descentralització. Els nous desafiaments.

Tercera part. LA DEMOCRÀCIA.

Per què les democràcies funcionen de maneres tant diferents? Democràcia ha significat sempre el mateix? Democràcia significa el mateix arreu?

12. La democràcia. Debats conceptuals. Models normatius de democràcia.
13. Democràcies i dictadures en el món contemporani. Característiques dels sistemes totalitaris i autoritaris. La poliarquia. Els processos de democratització.
14. Models de democràcia: la democràcia majoritària i la democràcia consensual

Quarta Part. LES INSTITUCIONS POLÍTIQUES ESTATALS

Per què existeixen sistemes presidencials i parlamentaris? Qui legisla? Qui mana, per què, per a qui? Els sistemes electorals són neutres? És indiferent triar-ne un o altre? Per què són tan estables els sistemes electorals?

15. Les formes de govern. Origen i evolució de la "divisió de poders". Les relacions entre institucions de l'Estat. El sistema presidencial. El sistema parlamentari. El sistema d'assemblea.
16. El legislatiu: evolució històrica. Parlaments: estructura i funcions. La crisi dels parlaments.
17. L'executiu: evolució històrica i estructura actual. La composició i funcions del govern. L'hegemonia política del govern. El cap de l'Estat: estatut i funcions. Monarquia i república.
18. Les administracions públiques. Els principals models d'estructuració de les administracions. Les burocràcies. Política i administració.
19. Els sistemes electorals. El sistema majoritari. El sistema de representació proporcional. Els elements del sistemes electorals. Els efectes dels diferents sistemes electorals
20. El judicial: evolució històrica. Models organitzatius contemporanis. Les seves relacions amb les altres institucions estatals. La "politització de la justícia".

Cinquena Part. EL PROCÉS POLÍTIC: LES BASES CULTURALS

D'on provenen les nostres preferències ideològiques? El tipus de cultura política és causa o conseqüència del tipus de sistema polític? Com es forma el capital social? Per què són importants els valors i les ideologies en la política?

21. La socialització política. Els tipus de socialització. Els agents socialitzadors.
- 22.
23. Actituds polítiques i cultura política. Tipus d'actituds polítiques. La cultura política: concepte i tipus. Subcultures. Cultura política i rendiment institucional. Capital social.
24. Ideologies polítiques. Concepte d'ideologia. Les principals ideologies contemporànies. La crisi de les ideologies.

Sisena Part. ACTORS I COMPORTAMENT POLÍTICS

Per què votem? Per què hi ha persones que participen a la política i d'altres que no? Per què sorgeixen i es mantenen els partits? Hi ha alguna relació entre sistemes electorals i sistemes de partits? Per què sorgeixen els moviments socials?

- 25. El comportament polític individual. La participació en el procés polític: concepte i tipus. Els participants. Explicacions de la participació política. El dilema de la acció col·lectiva.
- 26. El comportament electoral. El vot com a forma de participació política. L'explicació del vot.
- 27. Els partits polítics. Origen, evolució i tipus. Clivells socials i famílies de partits. Funcions dels partits. Els sistemes de partits. Fragmentació, polarització i competició. Tipus de sistemes de partits.
- 28. Els grups de interès i els moviments socials.

BIBLIOGRAFIA

- 1) El Manual de referència de l'assignatura serà:
 - VALLÈS, J.M. (2000): *Manual de Ciència Política*, Barcelona: Ariel
- 2) Es consideren textos útils en el seu conjunt les obres següents:
 - AGUILA, R. DEL (comp.) (1998): *Tratado de Ciencia Política*, Madrid: Trotta
 - BENEDITO, J. i M.L. MORAN (comps.) (1995): *Sociedad y política*. Madrid: Alianza
 - CAMINAL, M. (comp.) (1996): *Manual de Ciencia Política*, Madrid: Tecnos
 - GARCIA COTARELO, R. i J. L. PANIAGUA (comps.), *Introducción a la ciencia política*, Madrid: UNED, diverses edicions
 - RODRIGUEZ AGUILERA, C. i P. VILANOVA (1990): *Temas de Ciencia Política*, Barcelona: PPU
 - Autors diversos: *Diez textos básicos de Ciencia Política*, Barcelona: Ariel, diverses edicions
- 3) Les referències bibliogràfiques bàsiques i d'ampliació seran proporcionades pel professorat a classe.

AVALUACIÓ

L'avaluació inclourà els següents elements:

- 1) Proves escrites: 60%
- 2) Avaluació contínua: participació en seminaris de discussió de lectures, controls de lectures, lliurament de treballs i altres activitats: 40%

Observacions:

- 1) Per a superar l'assignatura és una condició NECESSÀRIA PERÒ NO SUFICIENT haver superat les proves escrites.
- 2) La nota dels *papers* lliurats dins del termini fixat i de la participació als seminaris es guardarà fins a la convocatòria de setembre.
- 3) A la segona convocatòria (setembre) només es podran recuperar les proves escrites.
- 4) A les proves escrites es podran incloure preguntes relacionades amb les lectures considerades bàsiques indicades pel professorat i amb la realitat política actual.
- 5) Cada professor o professora explicarà a classe, a inicis de curs, l'organització i els requisits de l'avaluació contínua. .